

* * *

Це був один з тих сезонів, коли риба з'явилася пізно. Мій човен і його команда тяжко трудилися, щодня вирушаючи далеко на північ і повертаючись до Великої гавані аж темної ночі, та тільки шостого листопада нам трапилася перша велика рибина, яка ковзала на пурпурових брижах Мозамбіцької течії.

На той час я вже втратив надію напасти на рибу. Мого човна заорендував рекламний бос із Нью-Йорка на ім'я Чак Мак-Джордж — один з моїх регулярних клієнтів, який щороку пускався в мандри до острова Сент-Мері, долаючи шість тисяч миль, щоб зловити великого марліна. Це був низенький жилавий чоловічок, лисий, як страусове яйце, із сивими скронями і зморшкуватим обличчям брунатної мавпи, але з дебелими, міцними ногами, такими незамінними під час риболовлі.

Отож, коли ми, нарешті, побачили рибину, вона пливла поверх води, виграючи своїм плавцем, що був довший за людську руку й мав вигин у формі ятагана. Саме цей вигин відрізняє марліна від акули або дельфіна. Анджело примітив марліна тієї самої миті, що і я, проте й далі стояв на передній палубі, збуджено волаючи звідти; його чорні циганські кучері звисали на темні щоки, а зуби виблискували проти яскравого тропічного сонця.

Рибина то вихоплювалася з води, то гойдалася на хвилях, неначе величезна колода, чорна, важка й масивна; її хвостовий плавець граційно повторював усі рухи спинного, аж поки вона пірнула і вода зімкнулася над її широкою іскристою спиною.

Я повернувся й глянув на нижню палубу. Чаббі вже допомагав Чакові розташовуватись у великому кріслі риболова,

закріплюючи важкі ремені й підбадьорюючи його, а тоді звів очі вгору й перехопив мій погляд.

Чаббі зневажливо скривився і сплюнув за борт — разючий контраст із тим хвилюванням, яке охопило всіх нас. Чаббі — справжній здоровило, заввишки, як я, але набагато кремезніший і витриваліший. До того ж він один з найзавзятіших песимістів у нашій справі.

— Сором'язлива риба, — пробурчав Чаббі й сплюнув знову.

Я всміхнувся й гукнув:

— Не зважай на його слова, Чаку! Твій давній друг Гаррі допоможе тобі зловити цю рибу.

— Я маю тисячу зелених, яка підказує мені, що в тебе нічого не вийде! — крикнув Чак мені у відповідь, поморщившись від сліпучих сонячних відблисків, що ковзали по воді.

Його очі мерехтіли від збудження.

— А я кажу, що вийде! — пристав я на заклад, якого не міг собі дозволити, і зосередив усю увагу на рибі.

Чаббі, звичайно ж, мав рацію. Після мене він найкращий у світі знавець риб'ячих звичок. Цей марлін був великий, обережний і лякливий.

П'ять разів я кидав йому принаду, вдаючись до всіх можливих хитрощів. Але щоразу він утікав від мене, як тільки я намагався скерувати навперейми йому свою «Танцівницю».

— Чаббі, в ящику з льодом є свіжі шматки дельфінячого м'яса. Підтягни гачки, і ми настромимо його! — скрикнув я в розпачі.

Начепивши м'ясо, я відпустив снасть, і принада попливла по хвилях, немов жива. Зловити момент, коли марлін ковтнув її, було неважко. Він неначе підняв свої широкі плечі, і я побачив, як зблиснуло його черево, схоже на дзеркало під водою.

— Клюнув! — заверещав Анджело. — Він клюнув!

Я доручив рибину Чакові, коли тільки звернуло на одинадцятую ранку. До напнутої у воді жилки треба докладати чимало зусиль. Але мій клопіт був іще більший, аніж просто зціпити зуби й тримати важке склопластикове вудлище. Я спрямову-

вав «Танцівницю» слідом за марліном, а той шалено пручався й відчайдушно стрибав у воді. Нарешті Чак, умостившись у кріслі риболова, наліг на рибіну, впираючись своїми дужими ногами.

Через кілька хвилин після полудня Чак таки здолав марліна. Рибіна виринула на поверхню й стала окреслювати кола, які завдяки Чакові щораз вужчали, аж поки ми підчепили її гаком.

— Гей, Гаррі! — несподівано вигукнув Анджело, порушивши мою задуму. — А в нас гості!

— Про що ти, чоловіче? — спитав я.

— Сам Великий Джонні завітав до нас, — Анджело махнув рукою на воду. — Рибіна пустила кров, і він це почув.

Я глянув туди, куди показав Анджело, й побачив акулу. Її тупий плавець розтинав поверхню моря. Вона наближалася до нас, принаджена боротьбою й запахом крові. Це був здоровезний молот.

— Тримай стерно, Анджело, — гукнув я й віддав штурвал.

— Гаррі, якщо ти дозволиш цьому мерзотникові жувати мою рибіну, то можеш попрощатися зі своєю тисячею зелених, — пробурчав Чак, обливаючись потом у своєму кріслі.

Я пірнув у рубку, де, опустившись навколішки, підняв засувки дверцят машинного відділу й відчинив їх. Лежачи на животі, я просунув руку в люк і вхопився за приклад схованого там карабіна.

Повернувшись на палубу, я перевірів, чи він заряджений, і переставив його на автоматичний вогонь.

— Анджело, підпливи-но ближче до цього Джонні.

Перехилившись через поручні на носі «Танцівниці», я глянув на акулу, а Анджело тим часом підвів човна майже вприду до неї. Це справді була риба-молот — здоровезна, завдовжки з дванадцять футів. У прозорій воді вона видавалась якоюсь бронзовою.

Я старанно прицілився між страхітливі очі, що прикрашали потворну акулячу голову, й натис на курок.

Карабін затріщав, порожні гільзи заторохтіли по палубі, а вода вибухнула безліччю бризок. Акула конвульсивно здригнулася: кулі влучили їй у голову, розтрошивши хрящуватий череп і розірвавши крихтний мозок. Вона перевернулася голічерева й помалу почала занурюватись у воду.

— Дякую, Гаррі, — відітхнув Чак у своєму кріслі, досі ще спітнілий і червоний.

— Це належить до моїх обов'язків, — усміхнувся я до нього й пішов до штурвала, щоб змінити Анджело.

За десять хвилин до першої Чак почав витягати марліна, вимучивши його так, що велика рибина перекинулася набік, насилу ворущачи перевтомленим хвостом і спазматично хапаючи повітря. Її помутніле око було завбільшки зі стигле яблуко, а довге тіло пульсувало й вигравало тисячею відтінків срібла, золота й королівського пурпуру.

— Тепер обережно, Чаббі! — гукнув я, надівши рукавичку й підтягаючи рибу якнайближче до Чаббі, який тримав уже наготові сталевий гак.

Чаббі презирливо зблиснув на мене очима, дорікаючи мені, певно, тим, що, коли я ще був безпритульником у лондонських нетрях, він уже настролював на гарпун здоровезних риб.

— Зачекай, поки коток розмотається, — дав я ще одну пораду, щоб допекти йому.

Чаббі гидливо скривив губи.

Хвиля підняла рибу ближче до нас, відкривши її широкі груди, які сріблилися між відстовбурчених плавців.

— Ну-бо! — скрикнув я, і Чаббі затопив у риб'яче тіло сталевий гак.

Рибина забилася в агонії посеред білої піни, обсипавши нас бризками морської води.

На Адміралтейському причалі я повісив марліна на стрілу портового крана. Бенджамін, наглядач причалу, підписав сертифікат, підтвердивши, що риба, яку ми зловили, важить вісімсот сімнадцять фунтів. І хоч яскраві флуоресцентні барви трохи зблякли і злилися в каламутно-чорний колір смерті,

проте риб'яча туша вражала своїми розмірами — чотирнадцять футів і шість дюймів від носа до кінчика роздвоєного, наче в ластівки, хвоста.

«Містер Гаррі повісив на пристані справжнього Мойсея», — таку чутку рознесли по вулицях босоногі хлопчачі, й остров'яни, вхопившись за чудовий привід утекти з роботи, прибігли на причал, щоб помилуватися фантастичним уловом.

Чутка долетіла аж до урядового палацу, що стояв на крутій скелі, і президентський «лендровер» зі строкатим прапорцем на капоті прогуркотів по звивистій дорозі. Проклавши собі носом шлях крізь натовп, автомобіль зупинився, і з нього вийшов поважний чоловік. До незалежності Годфрі Бідл був єдиним адвокатом на Сент-Мері. Він народився на острові, а освіту здобув у Лондоні.

— Містєре Гаррі, оце справді дивовижний екземпляр! — захоплено вигукнув він.

Ця велетенська рибина могла б посприяти розквітові туристичного бізнесу на Сент-Мері, і президент приїхав, щоб особисто потиснути мою руку. Як усі президенти в цій частині світу, він завжди намагався бути на висоті.

— Дякую вам, містєре президент!

Навіть у капелюсі з високим наголовком він ледве діставав мені до пахов. Сьогодні президент був просто симфонією в чорному: чорний шерстяний костюм, чорні лаковані черевики, шкіра кольору виполірованого антрациту і лише дві смужки напрочуд білого, кучерявого волосся, що закручувалося навколо вух.

— Ви справді заслуговуєте на привітання!

Президент Бідл танцював від збудження, і я зрозумів, що цього сезону мене знову запрошуватимуть на врочисті обіди в урядовий будинок. Щоб домогтися такого становища, мені знадобився рік, ба навіть два. Одначе президент таки визнав мене за уродженця острова. Я ніби зробився одним з його дітей, діставши відповідні привілеї.

Фред Кокер під'їхав на своєму катафалку з усім фотографічним спорядженням. Поки він прилаштував триногу